

Torre de la Casa Blanca

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça: Polígon 11 Parcel·la 137
Emplaçament Veïnat de La Serra
Alçada: 64

Coordenades:

Latitud: 41.73856
Longitud: 2.64085
UTM Est (X): 470135
UTM Nord (Y): 4620812

Classificació

Número de fitxa 08082 - 120
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Any 1891
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: Nivell 3 del Catàleg de Béns Protegits.
Data aprovació: dc., 31/10/2012 - 12:00
Número inventari Sí (IPA)
Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 001100100DG72A0001RJ

Fitxes associades:

[Forn d'obra de la Torre de la Casa Blanca](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Jordi Montlló Bolart
dj., 20/01/2022 - 13:07

Descripció

La torre de la Casa Blanca està situada en el vessant hidrogràfic dret de la Tordera, en un turonet del Pla de Foguers de 64 m d'alçada.

Es tracta d'una construcció aïllada als quatre vents de planta quadrangular. Consta de planta baixa i dos pisos. La coberta és a dues aigües que desaigüen als laterals, encara que consta d'un petit tram de teulada, al centre, de doble vessant a façana. Acabada amb un ràfec de fusta a les quatre façanes.

A la planta baixa, una galeria porxada, amb cinc arcs rebaixats per banda, sostinguts per quatre columnes de secció quadrada de maó, circumda tota la casa i dona lloc a una terrassa a la planta pis. A l'alçada de la línia d'impostes dels arcs hi ha una línia de doble rajola plana que ressegueix tot el recinte, a més de varis desaigües ceràmics. Les baranes d'aquesta llarga terrassa són de rajola i de terra cuita.

La façana principal i posterior es defineixen amb una composició simètrica a partir de tres eixos de verticalitat definits per sengles finestres, de llinda recta. A les façanes laterals, són dos els eixos de verticalitat. La façana està arrebossada i pintada de blanc, a excepció d'algunes parts sense pintar.

Observacions:

La Torre de la Casa Blanca és una construcció del segle XIX dins la propietat de la Casa Blanca, antic Mas Mateu. Actualment són dues propietats diferenciades i partides pel pas de la AP7.

Història

La Torre de la Casa Blanca, tot i que actualment són dues finques diferents, es va construir en les terres propietat de la Casa Blanca, una construcció encara dempeus, però totalment desfigurada del que havia estat. A nivell històric, abans de rebre el nom de Casa Blanca, se la coneixia com el mas Mateu.

Els llibres parroquials més antics de finals del segle XVI, deixen constància d'aquest antic mas a través dels llibres de bateigs i d'òbits:

L'any 1651, el matrimoni format per Miquel Alomar i Paula, treballadors del mas Mateu bategen el seu fill Miquel.

L'any 1653 mor el fill de Pere Bruguera i d'Anna habitants també del mas Mateu.

L'any 1664, mor Mariàngela Torra, de setze anys, criada d'Antoni Serra, "habitant en el mas Mateu".

L'any 1684 permet obtenir una dada important, ja que indica que aquest mas disposava de forn d'obra amb un habitatge. Es bateja a Elena, filla de Maria i de Josep Sabater que és rajoler i que habiten a la rajoleria del mas Mateu.

Dels llibres de bateigs i òbits de la parròquia de Ramió se n'extreuen un seguit de masovers i treballadors que varen habitar la finca durant tot el segle XVIII:

L'any 1706, Grau Ivern i Eulària, bategen la seva filla Maria.

L'any 1720 la Casa Blanca és habitada per Joan Guilleumes i Mariana.

L'any 1735 en són masovers, Joan Torres i Rosa Font.

L'any 1750 Joan Torres Font es casa amb Maria Bruguera i treballen i viuen a la finca.

L'any 1757 hi viuen també Anton Terrades i Maria Casellas amb la seva família.

L'any 1765 Anton Terrades és masover del mas Mateu, àlies Casa Blanca

L'any 1789 Josep Vall-llocera i Teresa Pagès bategen la seva filla Maria, masovers de la Casa Blanca de Ramió. L'any 1793 bategen novament una segona filla a qui li posen novament Maria.

La nova dada ens ve del cadastre de 1862 on el propietari és el sarriànc, Manuel Cuyàs Negrevernís. Aquest declara, a més de la casa pairal, catorze quarteres de secà, sis quarteres de sureda, quatre quarteres d'albereda, vuitanta-dues quarteres de bosc i dinou quarteres d'erm. La finca també disposa de ramaderia, una junta de bous i un ruc.

L'any 1889 la propietat és el fill de l'anterior, Trinitat Cuyàs i Carulla. En aquest moment hi estan censats els masovers, Esteve Corominas Bigas i Rosa Bruguera amb els joves, Josep Corominas Bruguera i Elena Colomer Govern.

Entrats al segle XX, en els censos parroquials s'hi localitzen els següents masovers:

De 1906 a 1922, la família de Josep Corominas i Elena Colomer amb els seus fills (Leopold, Andreu, Joaquim, Lluís, Maria, Josepa, Concepció, Dolors i Joaquina).

Entre 1923 i 1934, continuen el matrimoni format per Josep Corominas Bruguera i Elena Colomer Govern, i el seu fill Andreu casat amb Gràcia Massaguer Pol, que ja tenen dos fills (Miquel i Núria).

En el cens de 1945 i 1946 hi estan inscrits l'Andreu Corominas Bruguera i la Gràcia Massaguer Pol, i tres fills (Miquel, Núria i Josep).

En els anys 1950 els masovers de la casa eren el matrimoni format per Joan Borrell i Cèlia Matas, i els seus fills (Francesc, Lluís, Pepitu i Ramir). Allí viuran fins l'any 1980 quan la casa es ven.

Abans de la reforma actual, el mas Mateu o Casa Blanca era una casa de planta baixa i pis, amb teulat a dos vessants i teula àrab amb el carener perpendicular a la façana principal, orientada a migdia. presentava quatre contraforts, un de molt gran, situat a mà esquerra de la façana principal. Tot i que les obertures principals havien estat modificades, encara conservava en el mur de ponent, un finestral envoltat de pedra carejada i un segon que havia quedat situat a l'interior de la casa, dissimulat per les ampliacions posteriors. A la façana de tramuntana també s'hi conservava el forn de pa.

Davant de la casa hi tenien la pallissa amb un rellotge de sol amb el següent lema "Què mires mussol, si sóc un rellotge de sol" i un xic més avall l'era, feta amb cairons procedents del forn d'obra que el mas tenia en propietat uns metres més enllà molt a prop de la Tordera (actualment dins de la propietat de la Torre Blanca). També tenien diferents porxos.

Al costat de la casa també hi havia la bassa per abeurar el bestiar (vaques, porcs, gallines...) que recollia les aigües d'escorrentia procedents del bosc i al seu costat mateix una basseteta que s'emprava per posar en remull els glans pels porcs.

En el bosc, situat a soleia es conservaven les restes de marges de pedra seca i també d'una barraca, coneguda amb el nom de barraca de l'Esbarragat. I una mica més lluny, les restes de la boca d'una mina que en el segle XIX i primeries del segle XX transportava l'aigua a partir també d'una canonada de plom de gairebé dos quilòmetres fins a un dipòsit de la casa i més endavant fins a la Torre Blanca, fet construir per la família Cuyàs. Als anys quaranta se substituï la mina i la canonada per un pou amb un motor de benzina. A més l'aigua també servia per regar els horts de la casa. El regadiu depenia d'una resclosa situada a les Roques d'en Boer, que any rere any refeien i netejaven pel manteniment o la refeien en cas de que una torderada se l'endugués.

Cultivaven olivera, pollancre, plataners, varis tipus de cereals, avellana i fesols menuts a més de tot tipus d'hortalisses.

L'indret on s'alça actualment la Torre de la Casa Blanca forma part de la finca que juntament amb la Casa Blanca, adquirí el matrimoni format per Manuel Cuyàs Negrevernís (1824 - ?) i Elvira Carulla, una família benestant de Sarrià.

A la segona meitat del segle XIX, concretament l'any 1889 el seu fill, Trinitat Cuyàs Carulla n'és el propietari. Juntament amb el seu fill, Manuel Cuyàs i Carol fan construir la torre senyorial, que tenia piscina i pista de tennis. Les obres acabaren l'any 1891.

Fins entrat els anys seixanta del segle XX fou la residència estiuenca dels Cuyàs. Amb la construcció de l'autopista AP-7 a finals dels anys seixanta del segle XX, la propietat quedà partida. La Torre Blanca és ara una explotació agrària.

En entrar per la porta principal, en les parets de l'entrada de la casa, el pintor Josep Garnelo Alda (Énguera, Canal de Navarrés 1866-†Montilla, Còrdova, 1944) hi va pintar uns frescos on es representava una escena panoràmica del castell del poble d'Hostalric, del Montseny al fons i del castell de Montsoriu. A la casa també hi havia retrats murals de la família Cuyàs, realitzats pels pintors Josep Masriera Manovens (Barcelona, 22 de gener de 1841 – 31 de gener de 1912) i de Lluís Masriera Rosés (Barcelona, 17 de gener de 1872 – 21 d'octubre de 1958). Totes aquestes pintures actualment han desaparegut.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable; dins *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Fogars de la Selva*.

FUGAROLAS i MASÓ, Jaume i VILÀ i CAMPS, Josep (2007). *Fogars de La selva, temps ha*. Fogars de La Selva: Edició dels autors.

LLINÀS i POL, Joan i MERINO SERRA, Jordi (2001). El patrimoni de la Selva: inventari històric, artístic i arqueològic dels municipis de la comarca. Consell Comarcal de La Selva.

